

DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Radomiu.

Rocznik II. Część IV. — Wydana i rozesłana w Kwietniu 1916.

Treść: (103—117). Do ludności Jeneralnego Gubernatorstwa! — 103. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii dotyczące posiadania broni, amunicji i materiałów wybuchowych. — 104. Prowadzenie metryk wyznania ewangel.-lutherańskiego. — 105. Przepustki dla koni. — 106. Przepisy paszportowe do podróży do Niemiec. — 107. Obwieszczenie. — 108. Znalezione pociski artyleryjskie. — 109. Obwieszczenie dotyczące uszkodzenia przewodów telegraficznych i telefonicznych. — 110. Kasy pożyczkowo-oszczędnościowe. — 111. Należności za doręczanie telegramów. — 112. Zarządzenie w sprawie pokątnych pisarzy. — 113. Otwarcie Zarządu ksiąg gruntowych w Radomiu. — 114. Wykaz osób ukaranych za podbijanie cen. — 115. Apropowizacja i obrót towarowy. — 116. Przepisy odnoszące się do sprzedaży wódki. — 117. List gończy.

Część nieurzędowa. Zarządzenie Naczelnej Komendy armii w sprawie zapomóg i poborów pensyjnych dla obcokrajowców w zajętych obszarach Królestwa Polskiego.

Do ludności Jeneralnego Gubernatorstwa!

Jego c. i k. Apostolska Mość, mój Najmiłościwszy Pan, raczył najlaskawiej zamianować mnie namiestnikiem Galicyi. Ustępuję przeto ze stanowiska generał-gubernatora.

Nie łatwo przychodzi mi opuścić ten kraj, do którego tak się przywiązałem.

Zarząd wojskowy starał się pod moim kierownictwem według możliwości łagodzić w tym kraju skutki wojny, wspomagać w obecnych ciężkich czasach warstwę ludności, potrzebującą pomocy, jakoteż, o ile okoliczności na to pozwalają, sprowadzić na normalne tory gospodarcze i kulturalne życie tego kraju. Dalszy ciąg tej pracy składam z całym zaufaniem w ręce swego zastępcy.

Wielu z pomiędzy Was popierało mnie gorliwie i ofiarnie w pracy dla dobra publicznego. Tym wszystkim dziękuję za to w imieniu własnym i ogółu.

Powaga, zdolności i gorliwość, które przy tej wspólnej pracy u wielu obywateli kraju z radością stwierdziłem, pozwalają powziąć jak najlepsze nadzieje co do przyszłości tego kraju.

Dziękuję również całej ludności za jej prawie że bez wyjątku nienaganne zachowanie się.

Żegnam Was zatem serdecznie i życzę temu krajowi błogosławieństwa Bożego; oby się pięknie rozwijał i doznał szczęśliwej przyszłości.

Lublin, 23. kwietnia 1916 r.

Eryk br. Diller, w. r.

Jenerał Major.

103.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 8. marca 1916, dotyczące posiadania broni, amunicji i materiałów wybuchowych.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Ktokolwiek powziął w jakibądź sposób:

1. gdzie jest przechowana broń, amunicja lub materiały wybuchowe, które należało oddać w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 16. lutego 1915, Nr. 4, Dz. Rozp., a których nie oddano, lub

2. że ktoś takie przedmioty posiada lub przechowuje, obowiązany jest donieść Komendzie obwodowej lub Komendzie posterunku żandarmeryi swego miejsca zamieszkania o miejscu przechowania lub o osobie posiadacza lub przechowującego i podać przy tem wszystkie wiadome mu bliższe okoliczności.

Doniesienie musi nastąpić w ciągu trzech dni od chwili, kiedy obowiązany do zgłoszenia dowiedział się o przechowaniu.

§ 2.

Kto przechowuje lub nosi broń, amunicję lub materiały wybuchowe, nie będąc do tego upoważniony w myśl rozporządzeń Naczelnego Wodza armii z 16. lutego 1915, Nr. 4, Dz. rozp., lub 29. listopada 1915, Nr. 44, Dz. rozp., popełnia zbrodnię i będzie karany sądownie — o ile czyn nie podlega surowszej karze według ustaw wojskowych — więzieniem od sześciu miesięcy do pięciu lat. Obok kary więzienia może być nałożona grzywna do 10 tysięcy koron.

Przekroczenia § 1 niniejszego rozporządzenia karane będą — o ile czyn nie podlega surowszej karze według ustaw wojskowych — przez Komendę obwodową grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 5, ust. 2 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 16. lutego 1915, Nr. 4, Dz. rozp., jest uchylony.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksięże Fryderyk, marszałek polny, w. r.

104.

Wskutek reskryptu c. i k. Wojsk. General-Gubernatorstwa w Lublinie Nr. 15885 z 13. Kwietnia 1916 podaje się do powszechnej wiadomości następujące zarządzenie:

Prowadzenie metryk.

Duszpasterzowi ewangelicko-luterańskiej gminy kościelnej w Radomiu wraz z filiami w Jaworze i w Kozienicach powierza się na podstawie § 3 Rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 23 kwietnia 1915 Dz. rozp. Nr. 9 prowadzenie metryk (rejestrów stanu) dla przynależnych do jego wyznania w obrębie gminy kościelnej.

Po za obrębem tejże gminy winni prowadzić metryki dla przynależnych do wyznania ewangel.-luterańskiego Naczelnicy gmin.

105.

Przepustki dla koni.

Choroby zaraźliwe a szczególnie nosaczna i świerzb przybierają wśród koni coraz groźniejsze rozmiary. Do tego przyczynia się z jednej strony tajenie zarazy przez ludność cywilną a z drugiej strony używanie koni dotkniętych nosaczną lub świerzbem do różnych robót nie tylko w miejscu stałego pobytu i w sąsiednich miejscowościach lecz także w obwodach sąsiednich.

Aby temu zapobiedz. wydaje po myśli rozporządzenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego w Lublinie z dnia 8. marca 1916 L. 5500, następujące zarządzenie.

Dla każdego konia w zaprzęgu, jak również i dla konia luzem idącego, który przekracza granice gminy, musi mieć jadący koźmi lub prowadzący konie przepustkę dla koni.

Przepustki wystawione w języku krajowym mają być następującej treści.

„Poświadczam, że zagroda właściciela koni (konia) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania właściciela (koni) wolna jest od chorób zaraźliwych dla koni“.

Przepustki takie wydawać mają urzędy gminne bezpłatnie, podpisane i zaopatrzone w pieczęć urzędową.

Przepustka ważna jest na 10 dni.

Za prawdziwość przepustki odpowiada wydawca, który będzie surowo karany, jeżeliby poświadczył nieprawdę choćby tylko z niedbalstwa.

Podwody i konie bez takich przepustek należy poddać kontumacyi a właściciele koni będą karani po myśli rozporządzenia Naczelnego Komendanta Armii z 19. sierpnia 1915 L. 30 grzywną do 2.000 Koron lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

106.

Przepisy paszportowe do podróży do Niemiec.

Osoby, które z c. i k. obszaru okupacyjnego pragną udać się do Niemiec, muszą oprócz przepisowo wystawionego paszportu, uzyskać w tym celu ze strony Zastępczego generalnego sztabu armii w Berlinie specjalną przepustkę. Wymagane nadto podróże do Niemiec Visum dyplomatycznego lub konsularnego zastępcy Niemieckiego, może być dopiero po otrzymaniu wspomnianej przepustki uzyskane.

107.

O b w i e s z c z e n i e.

Towarzystwu wzajemnego ubezpieczenia od gradu „Ceres“ w Warszawie zezwolono na podjęcie swej działalności na obszarze tutejszego zarządu.

Celem prowadzenia agent towarzystwa w obrębie Wojskowego Generalgubernatorstwa będzie na porę gradów utworzona w Lublinie sekcja Głównego Zarządu w Warszawie.

Z upoważnienia Głównego Zarządu będą następujący Panowie czynni na obszarze tutejszej okupacji: Jan Tomorowicz, Franciszek Chądzyński, Witold Garczyński, Stefan Piechowski i Władysław Tarnowski.

108.

Znalezione pociski artyleryjskie.

Z powodu wypadku, który był spowodowany przez nieostrożne dotknięcie znalezionego pocisku artyleryjskiego przez osobę cywilną, a z powodu którego trzy osoby padły ofiarą, a inne poniosły ciężkie rany, przestrzega się ponownie ludność, by znalezionych pocisków artyleryjskich nie dotykała.

109.

Obwieszczenie.

Gminy są odpowiedzialne za wszelkiego rodzaju uszkodzenia lub kradzieże urządzeń telegraficznych lub telefonicznych—jak zarówno i takich przewodów telegraficznych (telefonicznych), które nie są w użyciu, albo częściowo są zniszczone i nie są specjalnie strzeżone. W razie niedostawienia sprawy nałoży się na nie dotkliwe kary.

Wskutek rozporządzenia c. i k. wojskowego Jenerał-Gubernatorstwa z 15. marca 1916. IV. Nr. 7184/16 podaje się do powszechnej wiadomości, że uszkodzenia i kradzieże przewodów telegraficznych i telefonicznych oraz manipulacje niepowołanych do tego osób na tych przewodach podpadają karom wedle ustaw wojennych.

Kto wykryje zbrodniczy zamach na urządzenie telegraficzne lub telefoniczne jeszcze przed dokonaniem czynu albo o dokonaniem złośliwym uszkodzeniu doniesie bezzwłocznie najbliższej c. i k. Komendzie, posterunkowi żandarmerji lub urzędowi pocztowemu podając sprawców czynu karygodnego, ma prawo do premii od 5-ciu do 50 koron.

110.

Kasy pożyczkowo-oszczędnościowe.

Podaje się do publicznej wiadomości, że wszystkie obecnie czynne, lub z powodu wypadków wojennych unieruchomione kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, założone swego czasu na podstawie statutu normalnego z roku 1905, o ile zamierzają dalej czynności swe prowadzić, winne wnieść odnośne podanie do c. i k. Komendy obwodowej o zezwolenie na istnienie i zatwierdzenie statutów. Do każdego podania należy dołączyć po 3 egzemplarze statutów, a ponadto, w razie gdyby działalność ich miała się rozciągać i na inne obwody, dla każdego z nich po jednym egzemplarzu statutów.

Równocześnie zawiadamia się strony interesowane, że po myśli reskryptu c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa z 9./3. 1916 № 13224/16, zezwolenie na działalność udzielone będzie tylko po uprzednim zrzeczeniu się przez odpowiedzialny zarząd kasy lub Stowarzyszenia prawa zagwarantowanego w §§ 71. i 72. statutu normalnego z 1905 r., mocą którego kasy mogły żądać od organów policyjnych gminnych egzekwowania ich pretensji. Zrzeczenie to obowiązywać ma tylko przejściowo.

Wobec powyższego zakazuje się Urzędowi gminnym udzielać istniejącym obecnie i czynnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym swej pomocy przy dochodzeniu pretensji.

III.

Należność za doręczanie telegramów.

W myśl § 23. rozporz. Nacz. Kom. Armii z 24. lutego 1916 o służbie pocztowej i telegraficznej, pobiera się od 10. kwietnia b. r. za doręczenie telegramu prywatnego w miejscu siedziby urzędu telegraficznego:

w dzień	10 h.
w nocy	20 h.

Jako porę nocną uważa się czas od godz. 10. wieczór do 6. rano.

112.

Prez 75—13/16.

Zarządzenie c. i k. Komendy obwodowej w Radomiu w sprawie pokątnych pisarzy.

Rozpatrując sprawy apelacyjne, jakie c. i k. Komendy obwodowej w Radomiu, jako Zjazdowi Sędziów Pokoju do rozstrzygnięcia przypadły, przekonał się c. i k. Sąd wojskowy, że pokątne pisarstwo szerzy się w sposób nadmierny.

Pokątni doradcy bez najmniejszej znajomości prawnych oraz języka polskiego, niejedno krotnie żargonem piszą skargi w sprawach cywilnych i karnych, a skargi apelacyjne ze szkoda stron nie zawierają nie tylko należycie naprowadzonych przyczyn ruszenia, ale nawet wniosków apelacyjnych i tak niejednokrotnie bałamutnie są ułożone, że sąd apelacyjny nie jest w możności skarg tych rozpatrzeć.

Ażeby tym nieprawidłowościom kres położyć, c. i k. Sąd wojskowy c. i k. Komendy obwodowej w Radomiu zarządza co następuje:

Skargi apelacyjne od wyroków sądu pokoju, względnie sądów gminnych mają być pisane z reguły przez adwokatów przysięgłych, pomocników adwokatów przysięgłych, lub obrońców prywatnych i zaopatrzone pieczęcią tychże, tudzież własnoręcznym ich podpisem.

Strony interesowane mogą też skargi apelacyjne same układać i wnosić, skarga jednak taka musi być przez stronę samą napisana i podpisana. Strony ubogie nie umiejące pisać mogą wnosić skargi apelacyjne ustnie do protokołu u sędziego pokoju, względnie sędziego gminnego, który wydał wyrok.

Sędzia pokoju jak i sędziowie gminni obowiązani będą skargi te przyjmować do protokołu w godzinach do tej czynności specjalnie ustanowionych.

Skargi apelacyjne, o ile nie będą pisane i podpisane przez adwokatów przysięgłych, tychże pomocników lub obrońców prywatnych względnie przez stronę samą o ile jej stopień inteligencji daje sędziemu gwarancję, że ona te skargę sama napisała, mają być przez sędziego pokoju, względnie sędziego gminnego odrzucone.

Również skargi wnoszone w sprawach cywilnych i karnych do sędziego pokoju, względnie sędziego gminnego miasta Radomia, o ile są pisane przez notorycznych pisarzy pokątnych należy z urzędu odrzucać.

II3.

Otwarcie Urzędu ksiąg gruntowych w Radomiu.

Podaje się do powszechnej wiadomości, że z dniem 28. marca 1916. otwarty został Urząd ksiąg gruntowych przy c. i k. Sądzie wojskowym, a to zarówno dla ksiąg gruntowych szlacheckich jak i dla powiatowych ksiąg gruntowych i że notaryusze St. Burghard i Al. Kostecki podjęli z tym dniem napowrót czynność swoją.

II4.

Wykaz osób ukaranych za podbijanie cen.

Na podstawie rozporządzenia Naczelnego wodza armii z 15./9. 1915. Nr. IX o środkach karnych za podbijanie cen, zostały następujące osoby wyrokami prawomocnymi skazane:

I. U 604./16.—Icek Fajfer w Radomiu, ul. Realna l. 6., z § 1 Rozp. na 150. K. grzywny, ewent. 15. dni aresztu, że sprzedał 5. worków 200. funtowych maki pszennej w listopadzie 1915. r. w cenie po 45 Rbl., jakkolwiek cena targowa wówczas wynosiła 30 Rbl. Wyrok z 20./III. 1916.

II. U 79./16.—Aleksandra Gniazdowska w Radomiu, ul. Lubelska l. 47, z § 1. Rozp. na 40. K. grzywny, ewent. 8. dni aresztu, że sprzedała 3. funty grysiku pszennego dnia 10. stycznia 1916., w cenie po 75. h. za funt, jakkolwiek najwyższa cena targowa wówczas wynosiła 70. h. za funt. Wyrok z 24./III. 1916.

III. U 318./16.—Wenzel vel Wacław Lewandowski w Jastrzębiu, gm. Rogów na grzywnę 10. K., ewent. 2 dni aresztu, że sprzedał w grudniu 1915. jeden funt kiełbasy w cenie 3. K. za funt, jakkolwiek cena targowa wynosiła wówczas 2. K. za funt. Wyrok z 24./III. 1916.

Wszystkie powyższe wyroki są prawomocne i zostały już wykonane.

II5.

Aproewizacja i obrót towarowy.

Na podstawie § 4. rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 15./XII. 1915, Dz. rozp. Nr. 47., wydaje się następujące zarządzenia:

Towary dzieli się ze względu na różnorodność ograniczeń obrotu na cztery grupy.

a) Towary monopolowe.

Tu należą: zboże (pszenica, psólad, żyto, jęczmień wszelkiego rodzaju, owies, kukurudza, tatarka, proso)—(rozp. Nacz. Wodza armii Nr. 20. z 27. czerwca 1915); mąka i produkty młynarskie; len i rzepak (rozp. Nr. 27. z 26. czerwca 1915).

Zakupywać powyższe towary wolno jedynie organom c. i k. Zarządu wojskowego.

Dla obrotu handlowego artykułami spożywczymi, tytoniem i wódką oraz ich przetworami, wydano specjalne rozporządzenia i zarządzenia.

b) Towary zajęte.

Tu należą: Uszlachetnione przetwory ziemniaków z wyłączeniem spirytusu (Jen. Gub. wojsk. Nr. 264./16.); sól i wszelkiego rodzaju produkty otrzymywane przy wytwarzaniu siodu oraz kielki słodowe, pasza treściwa, olej i jego wszelkie przetwory, makuchy rzepakowe i lniane (Jen. Gub. wojsk. Nr. 17948./I.), jak nie mniej inne stałe odpadki przy fabrykacji oleju, także zmelte; cukier z buraków uzyskanych na obszarze okupowanym, melasa, nasienie rzepaku, buraków, lnu, konopi, maku i wszystkich gatunków traw, wici chmielowe, siano, koniczyna, słoma i siewka, len, przędza wszelkiego rodzaju, juta, konopie i ich odpadki, stare liny, pasy, płachty konopne i t. p., skóra wszelkiego rodzaju z wyłączeniem skóry galanteryjnej (Jen. Gub. wojsk. Nr. 3511./15.), garbniki i ich ekstrakty, żywica i kalafonia, terpentyna i olejek terpentynowy, skóry owłosione i gładkie, tak surowe jak i obrobione, wełna owcza, wełna trykotowa, na ubrania, rękawiczki i do celów fabrycznych, wełna strzyżona ze zwierząt żywych, uzyskana przy garbowaniu z płodów nieżywych i kuśnierska, szmaty wszelkiego rodzaju, drzewo na okładki karabinów, ter z węgla kamiennego oraz wszystkie ciężkie i lekkie oleje terowe z tegoż, azbest w surowym stanie, worki z juty i z innych materiałów, materiałów, materiały służące do wyrobu amunicji (saletra, kwas saletowy, kwas siarkowy zwyczajny i zgęszczony t. j. więcej niż 100%), aceton, alkohol, gliceryna; octan (Jen. Gub. wojsk. Nr. 7017./15.), obręcze gumowe dla automobilów ciężarowych, kauczuk surowy, guma stara i kauczuk wszelkiego rodzaju i t. p. (J. Nr. 2027/15., 226./16.).

Towary powyższe wolno kupować jedynie organom c. i k. Zarządu wojskowego lub osobom przez tenże Zarząd wyraźnie do zakupu upoważnionym, przy czym certyfikaty wywozowe, wystawione przez Centralę dla obrotu towarowego, stanowią dostateczną legitymację. Sprzedaż i wywóz do innych obwodów może być przedsięwzięty wyłącznie na podstawie specjalnego zezwolenia ze strony c. i k. Zarządu wojskowego. Rozporządzenia co do zajętej skóry półgotowej lub gotowej do użytku wydawać może jedynie Urząd dla odbioru skóry przy Komendzie obwodowej w Radomiu, jako organ Naczelnej Komendy Armii.

c) Towary, którymi obrót jest ograniczony.

Tu należą: Ziemniaki i buraki wszelkiego rodzaju oraz ich przetwory, bydło rogate, nierogacizna, owce, kozy, konie, drób wszelki, mięso świeże i przyrządzone, dziczyzna, ryby świeże i konserwy rybne, jaja, mleko i produkty mleczne, słonina, tłuszcze jadalne roślinne i zwierzęce, a także surowy fój bydłowy i koński.

Na wywóz powyż wymienionych towarów z obszaru okupowanego potrzeba certyfikatu wywozowego, wystawionego przez Centralę dla obrotu towarowego, na zakupno zaś zezwolenia tej Komendy obwodowej, w której obwodzie zakupno ma być przedsięwzięte. Kupcy z innych obwodów muszą postarać się o pozwolenie tej Komendy obwodowej, na której obszarze zamierzają skutecznie zakupno i w tym celu mają przedłożyć pisomne polecenie wystawione przez Komendę tego obwodu, którego zapotrzebowanie ma być pokryte przez zakupno. W odnośnym piśmie polecającem ma być wymienione, czy kupujący jest kupcem zawodowym i czy uiszczył należność patentową.

d) Towary wolne.

Tu należą wszystkie towary niewyszczególnione pod a), b) i c), a wymienione w § 1. rozp. Nr. 47., i reszta artykułów nie skontyngentowanych. Obrót takimi towarami nie podlega żadnym ograniczeniom w obrębie Jenerał-Gubern. wojsk.; przy zakupnie dla celów wywozu z obszaru okupowanego wymagany jest jednak również certyfikat wywozowy Centrali dla obrotu towarowego, o ile chodzi o towary wymienione w § 1. wspomnianego rozporządzenia.

Towary skontyngentowane, t. j. towary sprawdzane z Monarchii austro-węgierskiej na podstawie certyfikatów Biur wywiadowczych, mają być skonsumowane według rozp. Jen. Gub. wojsk. Nr. 7985./16. w tym obwodzie, dla którego je Biuro wywiadowcze przeznaczyło.

Wywóz do innych obwodów jest dopuszczalny jedynie za zezwoleniem Komendy tego obwodu, dla którego dane towary były pierwotnie przeznaczone. Ograniczeniu temu nie podlegają małe ilości tych towarów w obrocie nadgranicznym z sąsiednimi obwodami, spowodowanym miejscowymi stosunkami.

II6.

Przepisy odnoszące się do sprzedaży wódki.

Doszło do wiadomości Komendy obwodowej, że w niektórych miejscowościach tutejszego powiatu szerzy się pokątny wyszynk i sprzedaż wódki i że wskutek pijaństwa bezpieczeństwo publiczne jest zagrożone.

Przypomina się zatem ponownie posterunkom żandarmeryi i straży skarbowej oraz urzędom gminnym iż sprzedaż wódki uregulowana została w powiecie radomskim w sposób następujący:

I. Hurtowna sprzedaż wódki.

Do założenia składu (magazynu) wódki upoważnieni zostali w powiecie radomskim:

„Związek Gorzelników Królestwa Polskiego przez zastępcę Stanisława Wierzbickiego w Radomiu, ul. Lubelska Nr. 51, oraz Rachmil Gersztejn w Radomiu, ul. Starokrakowska Nr. 30“

Składy te mogą sprzedawać wyłącznie uprawnionym (koncesyonowanym) do detalicznej sprzedaży wódki tylko ilości wynoszące co najmniej 1. wiadro na raz.

Procent czystego spirytusu musi wynosić co najmniej 50 do 95%.

II. Detaliczna sprzedaż wódki w naczyniach w sposób handlowy zamkniętych.

Do sprzedaży tej jest tylko ten uprawnionym, kto posiada wystawioną w tym celu koncesję i świadectwo patentowe.

Koncesja taka uprawnia do handlu wódką w naczyniach w sposób handlowy zamkniętych o zawartości co najmniej jednego litra. Na naczyniach należy przykleić etykietę, uwidoczniającą rodzaj, procent czystego spirytusu i ilość wódki. Zgodność tych dat z rzeczywistością będzie się od czasu do czasu badać, a skonstatowane nieprawidłowości będą surowo karane.

Przez zamknięcie w sposób handlowy należy rozumieć silne zakorkowanie, które oprócz tego musi być opatrzone metalową gilzą lub warstwą laku. Naczyni takich nie wolno jednak pod żadnym warunkiem w lokalu handlowym otwierać ani też zawartości tychże konsumować. Celem przestrzegania tego roztoczy się czujny nadzór.

Osoby uprawnione do tego rodzaju sprzedaży mogą przedsięwziąć wszelkie czynności konieczne przy wykonywaniu tej sprzedaży, jak na przykład przelewanie wódki z naczyń większych do mniejszych, filtrowanie reszty płynu etc., o ile się to dzieje w lokalu dostępnym dla odbiorców, tylko w tym czasie, kiedy lokal ten jest dla tych ostatnich zamkniętym. Nie wolno więc w takim lokalu trzymać na składzie napojów w naczyniach otwartych lecz tylko we flaszkach i naczyniach zamkniętych w sposób handlowy.

Osoby posiadające koncesję do sprzedaży wódki w naczyniach zamkniętych, mogą nabywać wódkę w gorzelniach, względnie składach wódki, lecz tylko z zachowaniem przepisanych ograniczeń.

Każdy posterunek żandarmeryi i straży skarbowej oraz każda gmina otrzyma wykaz koncesyi na sprzedaż wódki.

Zauważa się że w następujących gminach nie udzielono ani jednej podobnej koncesyi:

Błotnica, Gembarzew, Kuczki, Orońsk, Potworów, Radzanów, Rogów, Wielogóra, Wieniawa, Wolanów i Zakrzew.

Jeżeli zatem w nazwanych gminach sprzedaje kto wódkę to czyni to bezprawie i należy go wymienić Komendzie celem ukarania.

Również handel wódką w sposób domokrażny i na targu jest najsurowiej zakazany.

III. Wyszynk wódki jest także zależnym od otrzymania koncesyi.

Koncesja na wyszynk uprawnia do podawania wódki na kieliszki w samym lokalu sprzedaży.

Koncesye takie udzielono wyłącznie w większych miejscowościach restauracyom pierwszorzędnym.

Na wsi zatem tego rodzaju koncesye nie istnieją.

Wszystkie posterunki żandarmeryi i straży skarbowej otrzymają ściśle wskazówki i polecenia, celem ukrócenia szerzącego się pijaństwa.

Nadto zwracam się do wszystkich Wielebnych Urzędów parafialnych oraz do wszystkich ludzi dobrej woli, z gorącą prośbą aby wedle sił i możliwości pomagali czynnikom urzędowym w walce z pijaństwem.

117.

List gończy.

1.) Jan Lasek z Mirocic, obwód Kielecki, 22 lat, średniego wzrostu, smukły, posiada czarne włosy, podłużną twarz bez wąsów, uciekł z aresztu polowego w Opatowie, gdzie był zamknięty z powodu zbrodni rabunku.

2.) Jan Zajączkowski, przewany „Ogrodnikiem“ z Opatowa, 34 lat, wysokość około 170. cm., chudy, blondyn, z małymi blond wąsami, niebieskimi oczami i śladami ospy, bez przednich zębów, chory na płuca, o słabym głosie, był ubrany w brunatną swietę, buty i czarną czapkę futrzaną, mówi po polsku i żydowsku, skazany z powodu rabunku na 10-letnie ciężkie więzienie.

3.) Jan Lipski, nazwany także „Lipa“ z Krynek, obwodu Wierzbnik, zamieszkały w Wąchocku tegoż obwodu, 22 lat, średniego wzrostu, smukły, blondyn z niebieskimi oczami, ubrany był w brunatną kurtkę, buty i czarną czapkę futrzaną, w więzieniu z powodu podejrzenia o rabunek,

uciekli dnia 27. lutego b. r. z aresztu polowego w Opatowie.

W razie przydybania należy ich przyaresztować i oddać najbliższemu sądowi wojskowemu.

Cześć nieurzędowa.

Zarządzenie c. i. k. Naczelnej Komendy armii z dnia 4-go marca 1916 r.

Zapomogi i pobory pensyjne dla obcokrajowców w zajętych obszarach Królestwa Polskiego.

Pobieranie pensji przez funkcyonaryuszy państwa rosyjskiego pozostałych w zajętych obszarach, dalej zapomogi dla pozostałych rodzin tych funkcyonaryuszy państwowych, którzy wskutek wojny znajdują się poza obszarem okupacyjnym, oraz dla rodzin żołnierzy zostają przy zniesieniu dotychczasowych rozporządzeń w następujący sposób jednolicie uregulowane:

1. Warunkiem dla przyznania poborów lub zapomóg jest we wszystkich wypadkach rzeczywista potrzeba z powodu braku dochodów prywatnych, z których możnaby zaspokoić potrzeby życiowe, ponadto muszą funkcyonaryusze państwowi, emeryci i wdowy (sieroty,) wykazać legalnym dowodem swoje prawo do poborów ze środków państwowych.

2. Urzędnicy państwowi i służby.

Funkcyonaryusze państwowi (włącznie ze służbą kolei państwowych) mogą za wynagrodzeniem otrzymać zajęcie w zarządzie, o ile to możliwe w charakterze odpowiadającym ich poprzedniemu stanowisku.

Uzyskanie posady czyni się zależnem od tego, że urzędnicy w piśmiennem oświadczeniu stosownie do postanowień konwencji hagskiej z dnia 18. października 1907 r. zobowiążą się, powierzony im urząd lojalnie i sumiennie spełniać, nie czynić i wszystkiego zaniechać, co tylko mogłoby szkodę przynieść austriacko-węgierskiemu zarządowi na obszarach zajętych.

Wysokość wynagrodzenia, które nie może przekraczać pobieranych ostatnio od dotychczasowego państwa poborów oznacza wojskowe Jenerał-Gubernatorstwo.

3. Urzędnicy państwowi i służba (włącznie ze służbą kolei państwowych), którym nie może być udzielony zarobek przez danie im posady w zarządzie, mogą otrzymywać zapomogi w wymierze połowy ostatnio pobieranej pensji bez dodatków.

4. Emerytom oraz oficerom rosyjskiego zarządu państwowego można na ich prośbę wypłacać:

- a) pełną emeryturę, o ile ona podług książki emerytalnej, względnie ostatniego wykazu płatniczego nie przewyższa 20 Kor. (10 rb.) miesięcznie;
- b) kwotę 20 Kor. miesięcznie przy emeryturach od 20—40 Kor. (10—20 rb.);
- c) połowę emerytury przy emeryturach powyżej 40 Kor. (20 rb.).

5. Wdowom i sierotom po funkcyonaryuszach państwowych należy wypłacać pobory według postanowień punktu 4.

Pozostałym rodzinom rosyjskich funkcyonaryuszy państwowych, które dowodnie utrzymywane były z dochodów głowy rodziny i które nie mogą rościć sobie prawa do ustawowych poborów po myśli punktu 3, 4, 5, albo też do zapomóg po myśli punktu 7, mogą być przyznane ciągłe zapomogi w wysokości 60 hal. dziennie dla każdego z członków rodziny, żyjącego we wspólności rodzinnej i starszego ponad 5 lat, w wysokości 30 hal. dziennie dla członków rodzin poniżej 5 lat i w wysokości 1 Kor. dziennie dla osób pojedynczych, nie żyjących we wspólności rodzinnej.

Ogólna suma pobieranych przez członków jednej wspólnie żyjącej rodziny zapomóg nie może żadną miarą przewyższać kwotę 45 K. miesięcznie i nie może też być większą od ostatnio pobieranych poborów utrzymującego rodzinę.

7. Zapomogi dla rodzin żołnierzy rosyjskich (osób niższych stopni wojskowych), które nie mają prawa do korzystania z zasiłków pieniężnych podług punktu 7. wynoszą 40 hal. dziennie dla każdego żyjącego we wspólności rodzinnej, a starszego ponad 5 lat członka rodziny, 20 hal. zaś dla każdego członka rodziny poniżej 5 lat.

Ogólna suma pobieranych przez członków jednej wspólnie żyjącej rodziny zapomóg nie może żadną miarą przewyższać 30 Kor. miesięcznie i nie może być większą, niż ostatnio przez utrzymującego rodzinę osiągnięty dochód.

Prośby o te wsparcia muszą być przed odnośną gminę pod osobłą odpowiedzialnością Naczelnika gminy potwierdzone i przez odnośny posterunek żandarmerji sprawdzone.

8. Zapomogi i wsparcia dla biednych austriacko-węgierskich poddanych, oraz dla przynależnych do państw sprzymierzonych, zastrzeżone są rodzimemu zarządowi ubogich i mogą być tylko w wypadkach chwilowej i nieodzownej potrzeby, w niezbędnej wysokości udzielane; nigdy jednak zasadniczo z pominięciem rodzimej władzy i bez zastrzeżenia zwrotu.

Podania o zapomogi dla rodzin zmobilizowanych i o wszystkie inne ustawowo przysługujące wsparcia z funduszków publicznych wnosić należy do właściwej władzy w kraju rodzinnym.

Powyższe postanowienia wchodzi w życie na obszarach podlegających c. i k. Jeneralnemu Gubernatorstwu wojskowemu w Lublinie z dniem 4-go marca 1916 r.

K. u. k. Kreiskommandant-Stellvertreter Oberstleutnant GILLER.

